

PRIMENA VEŠTAČKE INTELIGENCIJE U MEDICINI I FARMACIJI – ETIČKI ASPEKTI

Emilija J. Kostić^{1,2}, Dimitrije A. Pavlović¹, Miroslava D. Živković^{1,3}

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

²Zavod za sudsku medicinu Niš, Niš, Srbija

³Klinika za neurologiju, Klinički centar Niš, Niš, Srbija

Kontakt: Emilija Kostić

Bulevar dr Zorana Đinđića 81, 18000 Niš, Srbija

E-mail: emilija293@gmail.com

Poslednjih 30 godina zabeležen je razvoj veštačke inteligencije, čije se dobrobiti mogu primeniti u skoro svim oblastima nauke i života. Od sredine prošlog veka, istraživači su otkrili potencijalne primene (tehnika veštačke inteligencije) u svakom polju medicine. Važnost veštačke inteligencije ogleda se u mogućnosti pravilnog odlučivanja, bez subjektivnosti, bez umora, sa neograničenim mogućnostima upoređivanja, pamćenja i zaključivanja. Ovo je veoma važno u medicini, za prevenciju i dijagnostiku različitih oboljenja, kao i za praćenje efekata terapije. Brojne studije pokazale su da će uskoro veštačka inteligencija zameniti medicinske radnike u brojnim aktivnostima, jer su rezultati dobijeni primenom veštačke inteligencije bolji i precizniji. Razvijene su brojne aplikacije koje bolesnicima pojednostavljaju pridržavanje terapije, čime se poboljšava aderenza i u konačnome efekat terapije. Primena veštačke inteligencije zastupljena je i u farmaceutskoj industriji, u dizajnu novih lekova. Ovim se skraćuju pretklinička ispitivanja, koja su izuzetno duga i skupa. Veštačka inteligencija donosi zaključke na osnovu podataka koji su joj dati, pa se mora voditi računa o validnosti tih podataka, jer se na osnovu njih razvijaju izuzetno bitni algoritmi. Važan je aspekt zaštita podataka o bolesnicima, jer je mogućnost objavljivanja tih podataka veliki etički problem. Zbog računara i veštačke inteligencije već mnogo ljudi gubi posao širom sveta, a postoji tendencija nastavka ovakvog trenda. Pitanje je da li je potrebno da mašine zamene ljude u oblasti kao što je medicina, gde su osećanja, empatija i toplina vrlo važni faktori.

Acta Medica Medianae 2019;58(3):128-137.

Ključne reči: *veštačka inteligencija, medicina, farmacija, primena, etika*